

**ขวัญของบุคลากรกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
THE MORALE OF PERSONNEL AND INTERNAL QUALITY ASSURANCE
PERFORMANCE OF SCHOOLS UNDER KANCHANABURI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1**

เก่งกาจ คิวเจริญ¹

นุชนรา รันศิริประภา²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ขวัญของบุคลากร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 2) การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างขวัญของบุคลากรกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 108 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนและครู รวมทั้งสิ้น 216 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญของบุคลากรตามความคิดของแอนเดอร์สันและแวนไดค์ (Anderson and Van Dyke) และการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตามหลักการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า :

1) ขวัญของบุคลากร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตมากไปน้อย ดังนี้ การเห็นพ้องกับเป้าหมาย ความร่วมมือในการกำหนดนโยบาย ความเชื่อมั่นและการนับถือในตัวผู้บริหาร ความสัมพันธ์กับชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์อันดีในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน การได้ใช้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ และความรู้สึกถึงความสำเร็จ ปัญหาส่วนตัวของครู ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สุขภาพทางกายและจิตใจ

2) การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยฐานเลขคณิตมากไปหาน้อย ดังนี้ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จัดระบบบริหารและสารสนเทศ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

3) ขวัญของบุคลากรกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงโดยภาพรวม ($r_{xy} = .733$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) the morale of personnel of schools under Kanchanaburi primary educational service area office 1. 2) the Internal quality assurance performance of schools under Kanchanaburi primary educational service area office 1. 3) the relationship between the morale of personnel and internal quality assurance performance of schools under Kanchanaburi primary educational service area office 1. The sample consisted of 108 Primary schools. The respondents in each school were an administrator and a teacher totally number of 216 respondents. The instrument was a questionnaire about the morale of personnel based on conceptual of Anderson and Van Dyke and internal quality assurance performance of schools based on the concept the office of Basic Education Commission, Ministry of Education. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product-moment correlation coefficient analysis.

The findings were as follows:

1) The morale of personnel under Kanchanaburi primary educational service area office 1, as a whole and an individual, were at a high level. In order arithmetic mean from maximum to minimum were as follows; agreement on purposes, cooperative determination of policy, confidence in and respect for administrators, community relations, positive teacher-student relationship, good relationship within the faculty, utilization of talents and a sense of achievement, personal problems teachers, economic security, physical health.

2) The Internal quality assurance performance of schools under Kanchanaburi primary educational service area office 1, as a whole and an individual, were at a high level. In order arithmetic mean from maximum to minimum were as follows; specify standards of education institutions, making annual internal quality assessment report, preparation internal quality assessment with standards of education institutions, to manage the development of continuing education, arrange for management and information system, to do the plan for development of education institutions that focus on standards of education institutions quality, performance the plan of development of education institutions, and education quality auditing.

3) The morale of personnel and internal quality assurance performance of schools under Kanchanaburi primary educational service area office 1, was found correlated as a whole were at a high level at .01 level of significance which is positive correlated.

บทนำ

ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เหมาะสม ขณะที่การทบทวนผลการพัฒนาประเทศในระยะที่ผ่านมาสะท้อนปัญหาเชิงโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการประเทศที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว ทั้งมีความเสี่ยงในหลายมิติที่อาจทำให้ปัญหาต่างๆ รุนแรงมากขึ้น การพัฒนาประเทศในอนาคต จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมและสร้างภูมิคุ้มกันของประเทศให้เข้มแข็งภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมั่นคง พร้อมก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ขณะเดียวกัน จำเป็นต้องสร้างความพร้อมสำหรับ

เชื่อมโยงด้านกายภาพทั้งโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพคน การเสริมสร้างองค์ความรู้ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ให้เป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จึงเป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน ในมิติต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน โดยนำทุนของประเทศที่มีศักยภาพมาใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งเสริมสร้างให้แข็งแกร่งเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศที่สำคัญได้แก่ การเสริมสร้างทุนสังคม (ทุนมนุษย์ ทุนสังคม ทุนทางวัฒนธรรม) ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพ มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่ระดับปัจเจกครอบครัว และชุมชนสามารถจัดการ

ความเสี่ยงและปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม สำหรับการเสริมสร้างทุนเศรษฐกิจ (ทุนกายภาพ ทุนทางการเงิน) มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็ง โดยใช้ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างการค้าและการลงทุนให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดภายในประเทศและต่างประเทศการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีการเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคต่างๆ บนพื้นฐานการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในส่วนการเสริมสร้างทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงด้านอาหารการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตร มุ่งสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันด้านการค้าจากเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อม ควบคู่ไปกับการเพิ่มบทบาทไทยในเวทีประชาคมโลก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี 2554)

ทั้งนี้ทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จ และมีผลกระทบอย่างยิ่งต่อความก้าวหน้าและความเสื่อมถอยขององค์กร การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลมีความสำคัญต่อองค์กร เพราะคนเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จและความก้าวหน้าขององค์กร จึงต้องมีการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลที่ให้ความสำคัญด้วย ยึดหยุ่นโดยยึดหลักสมรรถนะ (Competency Based) หลักผลงาน (Performance Based) และหลักคุณธรรม (Merit Based) รวมทั้งมีการวางแผนทรัพยากรบุคคล (Workforce Planning) บนฐานของระบบข้อสารสนเทศกำลังคนในมิติหลักที่สมบูรณ์และทันสมัย เพื่อให้มีกำลังคนในจำนวนประเภท ทักษะ และสมรรถนะที่ต้องการในแต่ละช่วงเวลาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับทิศทางขององค์กร และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งมีโครงสร้างของกำลังคนที่เหมาะสมกับลักษณะงานขององค์กรอย่างสมดุล (สำนักงาน ก.พ. 2556) และในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า สามารถเข้าสู่การแข่งขันในเวทีโลก จำเป็นต้องมีกระบวนการจัดการศึกษาของประเทศให้มีมาตรฐาน ทั้งในระดับประเทศ และสามารถเทียบเคียงสมรรถนะได้กับมาตรฐานนานาชาติ การประกันคุณภาพจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งกิจกรรมหนึ่งที่สถานศึกษา ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการบริหารสถาน

ศึกษาเพราะการประกันคุณภาพ (Quality Assurance) เป็นการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อให้หลักประกันกับภาคประชาสังคมว่าผลผลิตที่เกิดขึ้น คือ คุณภาพของผู้เรียนจะมีคุณภาพ เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร มาตรฐานการศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับกระแสหลักของสังคมที่ต้องการเปลี่ยนเป็นสังคมคุณภาพ (Quality Society) ซึ่งการดำเนินการต่างๆ ของทุกภาคส่วนของสังคมต้องเน้นให้เกิดระบบคุณภาพ หากสังคมคู่แข่งดำเนินงานมีคุณภาพที่ดีกว่าแล้ว ผลผลิตของสังคมก็จะเป็นที่ต้องการ การแข่งขันจึงเกิดขึ้นจากระบบดังกล่าว ซึ่งระบบการศึกษาที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับระบบของสังคม ดังนั้น กระบวนการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ระบบคุณภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องดำเนินการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีนโยบายที่มุ่งมั่นในการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดให้สามารถดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ 2544: 1)

ดังนั้นหากบุคลากรมีขวัญในการปฏิบัติที่ดียอมส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการที่จะพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้น ต้องอาศัยขวัญที่ดีจากบุคลากรทุกคนในองค์กร ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญของบุคลากรเพื่อให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้เกิดผลที่ดีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งจะเป็นการแสดงถึงการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของ การประกันคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นที่ดีว่าเป็นงานหรือภารกิจหลักของโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบขวัญของบุคลากร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
2. เพื่อทราบการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างขวัญของบุคลากรกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

วิธีการศึกษา

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัย แบบกลุ่มตัวอย่างเดียวศึกษา สภาวะการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study design)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี 57 โรงเรียน อำเภอท่าม่วง 43 โรงเรียน อำเภอด่านมะขามเตี้ย 28 โรงเรียน อำเภอศรีสวัสดิ์ 19 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 147 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนจำนวน 108 โรงเรียน แล้วเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวแบบแบ่งประเภท

ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนและครู

ตัวแปรที่ศึกษา

1. แปรพื้นฐาน คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพ ส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน
2. ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรเกี่ยวกับขวัญของบุคลากร
3. ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) (Rensis Likert 1961: 73-74) ซึ่งสามารถจัดลำดับคุณภาพได้ 5 ระดับ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและนำผลการศึกษามาสร้าง ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ ภายใต้นำปรึกษาของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างให้กับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 โรงเรียน จำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 30 ฉบับ

ขั้นที่ 4 หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาโดยใช้วิธีของ ครอนบาค (Lee J. Cronbach 1974: 161) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.987

ขั้นที่ 5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานใช้การคำนวณ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งนี้ในการวิเคราะห์ถือว่าค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลตกอยู่ในช่วงใดก็แสดงว่าลักษณะการปฏิบัติตรงตามสภาพที่เป็นจริงแบบนั้น โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best 1970: 190)
3. การวิเคราะห์ขวัญของบุคลากรที่สัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 สถิติที่ใช้คือการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

ผลการศึกษา

1. ขวัญของบุคลากร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ในการวิเคราะห์ขวัญของบุคลากร โรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากผู้ให้ข้อมูล 90 โรงเรียน ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับขวัญของบุคลากร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

(n= 90)

ข้อที่	ขวัญของบุคลากร (X_{it})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	การเห็นพ้องกับเป้าหมาย (X_1)	4.34	0.42	มาก
2	ความร่วมมือในการกำหนดนโยบาย (X_2)	4.31	0.43	มาก
3	การได้ใช้ความสามารถให้เป็นประโยชน์และความรู้สึกถึงความสำเร็จ (X_3)	4.14	0.47	มาก
4	ความเชื่อมั่นและการนับถือในตัวผู้บริหาร (X_4)	4.31	0.54	มาก
5	ความสัมพันธ์อันดีในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน (X_5)	4.23	0.51	มาก
6	ความสัมพันธ์กับชุมชน (X_6)	4.30	0.46	มาก
7	สุขภาพทางกายและจิตใจ (X_7)	3.88	0.63	มาก
8	ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ (X_8)	4.06	0.54	มาก
9	ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X_9)	4.23	0.50	มาก
10	ปัญหาส่วนตัวของครู (X_{10})	4.13	0.55	มาก
รวม		4.19	0.50	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับขวัญของบุคลากร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.19) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีการกระจายน้อย (S.D. = 0.50) แสดงว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน เมื่อจำแนกตามรายด้าน พบว่าบุคลากรมีขวัญอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.42 - 0.63 ค่ามัธยฐานเลขคณิตตั้งแต่ 3.88 - 4.34 โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยฐานเลขคณิตมากไปหาน้อย ดังนี้ การเห็นพ้องกับเป้าหมาย ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.42) ความร่วมมือในการกำหนดนโยบาย ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.43) ความเชื่อมั่นและการนับถือในตัวผู้บริหาร ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.54) ความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.46) ความสัมพันธ์

ระหว่างครูกับนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = 0.50) ความสัมพันธ์อันดีในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = 0.51) การได้ใช้ความสามารถให้เป็นประโยชน์และความรู้สึกถึงความสำเร็จ ($\bar{X}$ = 4.14, S.D. = 0.47) ปัญหาส่วนตัวของครู ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. = 0.55) ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.54) และสุขภาพทางกายและจิตใจ ($\bar{X}$ = 3.88, S.D. = 0.63)

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ในการวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากผู้ให้ข้อมูล 90 โรงเรียน ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 90)

ข้อที่	การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน (Y_{tot})	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_1)	4.43	0.45	มาก
2	จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_2)	4.29	0.44	มาก
3	จัดระบบบริหารและสารสนเทศ (Y_3)	4.33	0.45	มาก
4	ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Y_4)	4.26	0.43	มาก
5	จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (Y_5)	4.24	0.44	มาก
6	จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (Y_6)	4.34	0.46	มาก
7	จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน (Y_7)	4.38	0.46	มาก
8	จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (Y_8)	4.34	0.46	มาก
	รวม	4.33	0.45	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) โดยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีการกระจายน้อย (S.D.= 0.45) แสดงว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และเมื่อพิจารณาแยกตามรายด้าน พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.43 – 0.46 มีค่ามัธยฐานเลขคณิตตั้งแต่ 4.24 – 4.43 โดยเรียงลำดับจากค่ามัธยฐานเลขคณิตมากไปหาน้อย ดังนี้ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.45) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 4.38$, S.D.= 0.46) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.34$, S.D.= 0.46) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

($\bar{X} = 4.34$, S.D.= 0.46) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.33$, S.D.= 0.45) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.44) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.43) และจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.44)

3. ขวัญของบุคลากรกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขวัญของบุคลากรกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างขวัญของบุคลากรกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

(n= 90)

ตัวแปร	(Y ₁)	(Y ₂)	(Y ₃)	(Y ₄)	(Y ₅)	(Y ₆)	(Y ₇)	(Y ₈)	(Y _{tot})
(X ₁)	.649**	.697**	.696**	.704**	.721**	.730**	.698**	.666**	.760**
(X ₂)	.535**	.634**	.645**	.644**	.655**	.649**	.591**	.653**	.685**
(X ₃)	.586**	.700**	.592**	.650**	.688**	.686**	.612**	.633**	.707**
(X ₄)	.375**	.436**	.444**	.514**	.438**	.507**	.485**	.527**	.512**
(X ₅)	.501**	.598**	.606**	.663**	.613**	.618**	.566**	.634**	.658**
(X ₆)	.433**	.569**	.476**	.537**	.542**	.547**	.488**	.544**	.569**
(X ₇)	.306**	.410**	.408**	.411**	.422**	.354**	.308**	.411**	.415**
(X ₈)	.375**	.506**	.481**	.565**	.572**	.541**	.464**	.540**	.556**
(X ₉)	.598**	.650**	.641**	.673**	.677**	.668**	.632**	.731**	.722**
(X ₁₀)	.500**	.597**	.597**	.657**	.598**	.597**	.582**	.675**	.660**
(X _{tot})	.567**	.679**	.654**	.709**	.692**	.693**	.638**	.708**	.733**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ขวัญของบุคลากรกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงโดยภาพรวม ($r_{xy} = .733$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน เมื่อพิจารณาขวัญของบุคลากร พบว่า มีความสัมพันธ์กับ การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน (Y_{tot}) ทุกด้าน โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง มี 2 ด้าน คือ ดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($r_{xy} = .709$) และจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($r_{xy} = .708$) ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับกลางมี 6 ด้าน คือ จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($r_{xy} = .693$) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($r_{xy} = .692$) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($r_{xy} = .679$) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($r_{xy} = .654$) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ($r_{xy} = .638$) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($r_{xy} = .567$)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ขวัญของบุคลากร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การเห็นพ้องกับเป้าหมาย ความร่วมมือในการกำหนดนโยบาย ความเชื่อมั่นและการนับถือในตัวผู้บริหาร ความสัมพันธ์กับชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์อันดีในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน การได้ใช้ความสามารถให้เป็นประโยชน์และความรู้สึกถึงความสำเร็จ ปัญหาส่วนตัวของครู ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สุขภาพทางกายและจิตใจ

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จัดระบบบริหารและสารสนเทศ จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ

ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างขวัญของบุคลากรกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 สามารถสรุปได้ดังนี้

ขวัญของบุคลากรกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงโดยภาพรวม ($r_{xy} = .733$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน เมื่อพิจารณาขวัญของบุคลากร พบว่า มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกด้าน โดยเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมี 2 ด้าน คือ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านที่มีความสัมพันธ์กันในระดับกลางมี 6 ด้าน คือ จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่องขวัญของบุคลากรกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อให้ทราบสภาพที่แท้จริงที่เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์จึงอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ขวัญของบุคลากรโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรในโรงเรียนมีขวัญและกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงาน บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่และตรงกับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล โดยมีการยอมรับเป้าหมายของโรงเรียนร่วมกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับโครงการ/กิจกรรม

จึงรู้สึกพึงพอใจ ในภาระหน้าที่ และงานที่ได้รับมอบหมาย มีการเชื่อมโยง ประสพการณ์ ความรู้ ความสามารถของบุคลากรเพื่อให้เหมาะสมกับภาระงาน บุคลากรยินดีที่จะปรับเปลี่ยนตัวเองให้สอดคล้องกับเป้าหมายของส่วนรวม อีกทั้งผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงทัศนคติ มุมมองของตนเองในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้ขวัญของบุคลากรโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณภา กลับคง ได้ทำการศึกษาขวัญและกำลังใจของครูในการปฏิบัติงานในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า 1.ขวัญและกำลังใจของครูในการปฏิบัติงานในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูมีระดับขวัญและกำลังใจระดับมาก 7 ด้าน คือ ด้านความสำเร็จ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านการบังคับบัญชา ด้านการยกย่องในความสำเร็จ และ ด้านงานที่ทำหาย ยกเว้นด้านเงิน ฐานะ และความมั่นคง ด้านความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมนัชร คอเลาะ ได้ทำการศึกษาขวัญและกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ภายใต้สถานการณ์ความไม่สงบ ผลการวิจัยพบว่า ขวัญและกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ภายใต้สถานการณ์ความไม่สงบ โดยรวมมีระดับขวัญและกำลังใจอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพยนต์ บุญเพ็ง ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีสภาพขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ดังปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ในหมวด 6 ว่าด้วย มาตรฐานและ

การประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรา 47 ที่ว่า “ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาและคุณภาพมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก” และตามมาตรา 48 ที่ว่า “ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อการรองรับการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อเป็นสิ่งประกันว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพ เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ ทำให้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษา และมีความตื่นตัวในการประเมินคุณภาพและมาตรฐานของโรงเรียนตามโครงการ/กิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ดังนั้น โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จึงมี การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ พรหมการ ได้ทำการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมและรายมาตรฐาน อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย พึ่งอิม ได้ทำการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับ

การประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ตามหลักเกณฑ์และวิธีการใน 8 ภารกิจมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของธนาวุฒิ ส่องแสง ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ผลวิจัยพบว่า 1. สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 ที่ได้รับรองมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า ขวัญของบุคลากรกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงโดยภาพรวม ($r_{xy}=.733$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน เมื่อพิจารณาขวัญของบุคลากร พบว่า มีความสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากบุคลากรในโรงเรียนมีขวัญที่ดีในการปฏิบัติงาน คือ การเห็นพ้องกับเป้าหมาย ความร่วมมือในการกำหนดนโยบาย ความเชื่อมั่นและการนับถือในตัวผู้บริหาร ความสัมพันธ์กับชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์อันดีในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน การได้ใช้ความสามารถให้เป็นประโยชน์และความรู้สึถึงความสำเร็จ ปัญหาส่วนตัวของครู ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสุขภาพทางกายและจิตใจ ทำให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ที่ประกอบไปด้วย กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จัดระบบบริหารและสารสนเทศ จัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามไปด้วยเช่นกัน ดังนั้นถ้าขวัญของบุคลากรอยู่ในระดับมาก การดำเนินการประกันคุณภาพภายในก็จะอยู่ในระดับมาก ถ้าบุคลากรมีขวัญ

ในระดับนอัยการดำเนิน การประกันก็จะอยู่ในระดับนอัยเช่นกัน ขวัญของบุคลากรจึงมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งสอดคล้องกับสุชาติ เสนาสิ ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r = 0.81$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมขวัญของบุคลากร ด้านสุขภาพกายและจิตใจ โดยการจัดเวลาว่างให้บุคลากรได้สร้างบรรยากาศในการปฏิบัติงาน จัดห้องพักให้กับบุคลากรได้มีเวลาผ่อนคลายจากภาระหน้าที่ มีห้องรับประทานอาหาร จัดห้องทำงานที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร โต๊ะเอกสารและบทเรียนที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน และควรมีพนักงานทำความสะอาด ทำให้บุคลากรสามารถทุ่มเทเวลาให้กับงานได้มากขึ้น

ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ผู้บริหารควรจัดให้โรงเรียนมีสวัสดิการต่างๆ ให้แก่บุคลากร ให้สามารถใช้สวัสดิการดังกล่าวได้ในคราวจำเป็น ให้การสนับสนุน พัฒนา และส่งเสริม การลาศึกษาต่อ ออมรม ศึกษาสูง การทำผลงาน เพื่อเลื่อนระดับ ผู้บริหารควรเสนอข้อคิดเห็นและคำแนะนำของบุคลากรในเรื่องที่เกี่ยวกับเงินรายได้ ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ซึ่งจะทำให้บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ผู้บริหารควรจัดหาบุคลากรพิเศษในสาขา แนะนำให้กับนักเรียนเกี่ยวกับคำปรึกษาในด้านต่างๆ ของเด็กในวัยเรียน ทำให้ครูเข้าใจเด็กได้ดียิ่งขึ้น เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกลุ่มเรียนให้เด็กอย่างเหมาะสม ช่วยให้ผู้เรียนสามารถรู้จักตนเอง รู้จักพัฒนาตนเองอย่างมีเหตุผลและใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาได้

ด้านปัญหาส่วนตัวของครู ผู้บริหารไม่ควรถือตัวควรทำตัวเป็นกันเองระหว่างบุคลากรด้วยกัน เพื่อเวลาที่บุคลากรประสบปัญหาที่เป็นปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาในด้านต่างๆ บุคลากรจะกล้าอภิปรายปัญหานั้นกับผู้บริหาร

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาตามระบบการจัดการประกันคุณภาพภายใน

อย่างเป็นรูปธรรม โดยการให้ศึกษานิเทศก์เข้าไปมีส่วนร่วม กับบุคลากรของโรงเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ และเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

ธนาวุฒิ ส่องแสง. “สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยโสธร เขต 1 ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2553.

พยนต์ บุญเพ็ง. “การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553.

มันไชร์ ดอละ. “ขวัญและกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ภายใต้สถานการณ์ความไม่สงบ” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชานโยบายและการวางแผนสังคม มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2554.

วันเพ็ญ พรหมการ. “การดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2555.

วรรณภา กลับคง. “ขวัญและกำลังใจของครูในการปฏิบัติงานในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2552.

ศศิ อนันต์นพคุณ. “ขวัญในการทำงาน.” การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านสุขภาพ 2, 3 (กรกฎาคม – กันยายน 2550).

สุชาติ เสนาสิ. “ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารกับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2553

สมชาย พึ่งอ้อม. “การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2553.

สำนักงาน ก.พ.. ยุทธศาสตร์การปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ (พ.ศ.2549-2551). เข้าถึงเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2556. เข้าถึงได้จาก http://www.ocsc.go.th/ocsc/th/index.php?option=com_content&view=article&id=191&Itemid=198

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ.2555-2559.” 26 ตุลาคม 2554.

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2544.

_____. แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2554.

Anderson, Lester W., and Lauren A. Van Dyke. Secondary School Administration Boston: Houghton Mifflin Company, 1963.

Best, John W. Research in Education New Jersey: Prentice-Hall Inc., 1970.

Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing New York: Harper & Row Publisher, 1974.

Likert, Rensis. New Patterns of Management (Tokyo: McGraw – Hill book company, 1961), 73-74.

